

IRMO

**STRATEGIJA RAZVOJA
GRADA LABINA 2015.-2020.**

Prva radionica

Labin 2.lipnja 2015.

Uvod

Svrha radionice je:

- predstaviti pristup, obuhvat, faze i način rada
- dati upute za ažuriranje podataka, pokazatelja i ocjena u analizi stanja
- dogovoriti plan i organizaciju rada

Što je razvojna strategija ?

- strategija tj. strateški **plansko-razvojni dokument** koji donosi i provodi Grad Labin za svoje područje
- alat da se **lakše planiraju i provedu promjene** (projekti) koji se žele i trebaju za razvoj lokalnih zajednica na području Grada Labina
- nije samo formalna stvar da se opravda financiranje i projekata, nije formalnost u proceduri kandidiranja projekata za sredstva iz EU fondova i drugih izvora - **već glavni razvojni alat**
- dobra razvojna strategija je širi poslovni plan za rad Grad Labin i **podloga za izradu svih razvojnih projekata**

Okvir za izradu Strategije prije i sada

PRIJE

SADA

nepotpuno

PROGRAMSKI OKVIR EU

da

nepotpuno

NACIONALNI OKVIR

da

okvirno

ŽUPANIJSKI OKVIR

da

STRATEGIJA

Strategija do sada i od sada

Strategije do sada:

- upoznavanje sa strateškim planiranjem ruralnog razvoja
- više tehnika i procedure kao i čitav program IPA - više “kako nego “što”
- više kako potrošiti “povući” novce nego osmisliti dobre i održive razvojne projekte

Strategija fokus od sada:

- razvoj koji je potreban i koji je moguć unutar razvojnih mogućnosti
- projekti kojima se ostvaruje željena promjena – razvoj
- ljudi sada postaju aktivni partneri i pokretači razvoja a su ranije bili više pasivni „korisnici” razvojne politike

Pristup - lokalni razvoj pod vodstvom zajednice (CLLD)

- **lokalni razvoj pod vodstvom zajednice** (CLLD – Community-led Local Development) – alat za razvoj pod-regionalnih razina - komplementaran s drugim razvojnim potporama lokalnim razinama
- pokazuje da lokalne zajednice mogu poduzeti konkretne korake prema oblicima gospodarskog razvoja, koji su više pametni, više održivi i više uključivi, u skladu sa strategijom Europa 2020.
- provodi se putem integriranih i multisektorskih strategija lokalnog razvoja dizajniranih na način da uvažavaju lokalne potrebe i potencijale, uključuje inovativne razvojne mogućnosti u lokalnom kontekstu, umrežavanje i suradnju

Strategija i CLLD

- u okviru CLLD-a strategija se oblikuje tako da se **nadovezuje** na socijalne, okolišne i gospodarske **jake strane ili „prednosti” zajednice** umjesto da samo **nadoknađuje njezine nedostatke**.
- prednost CLLD-a je to što omogućuje da se jedan ili više problema **razmatraju i rješavaju u lokalnom kontekstu** i da se mobiliziraju sve relevantne politike i sudionici
- tri osnovne komponente CLLD – **strategija, partnerstvo i područje**; način na koji se na njih gleda i način na koji se među njima odvija interakcija čini temelj „izmijenjene paradigme” **odozdo prema gore koja je pak temelj CLLD-a**.

Osam razloga za korištenje CLLD

1. Razvoj utemeljen na značajkama lokalnog područja
2. Pristup odozdo prema gore – prema stvarno iskazanim potrebama lokalnih dionika
3. Lokalna javno-privatna partnerstva – provedba putem Lokalnih akcijskih grupa
4. Inovativan pristup lokalnom razvoju
5. Integrirani i multisektorski pristup
6. Umrežavanje
7. Suradnja
8. De-centralizirana administracija

Strateško planiranje je proces

- Fokus je na procesu koji trebaju proći ljudi, a ne na proizvodu!
- Fokus je na razvijanju strateškog mišljenja, a ne tehnika!

Struktura strategije

Analiza stanja / SWOT analiza

Vizija razvoja

Strateški ciljevi

Prioriteti

Mjere

Projekti

Provedba

Struktura Strategije

STRATEŠKA OSNOVA

- Analiza područja Grada Labina
- Razvojne potrebe i potencijali
- SWOT analiza

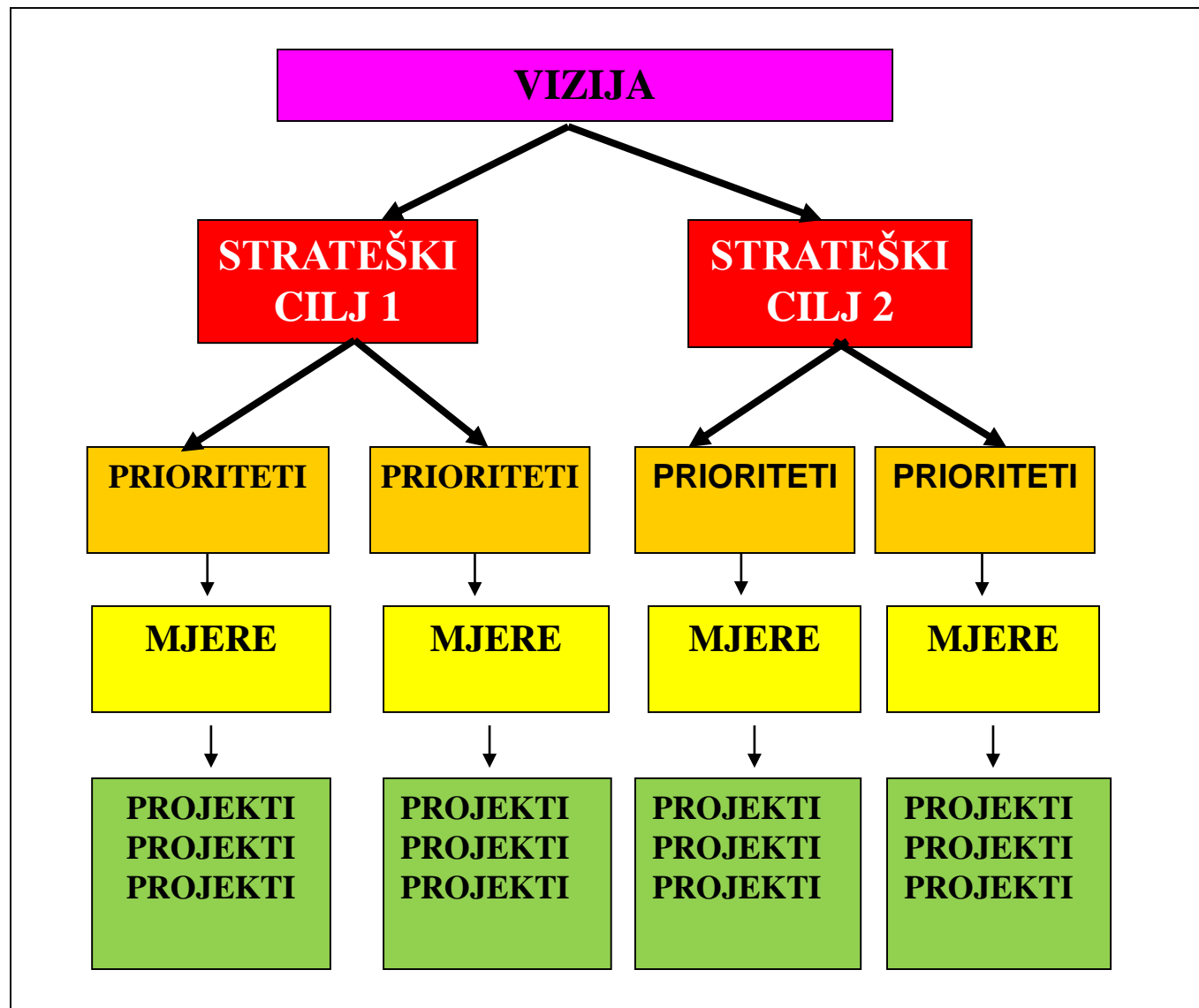
PROGRAMSKA RAZINA

- Ciljevi
- Mjere
- Pokazatelji rezultata
- Planirani projekti
- Odabir projekata
- Usklađenost s OP i ŽRS
- Financijski plan

OPERATIVNA RAZINA

- Akcijski plan provedbe Strategije
- Praćenje i ocjena uspješnosti provedbe
- Uključenost dionika u izradu Strategije
- Sposobnosti za provedbu Strategije

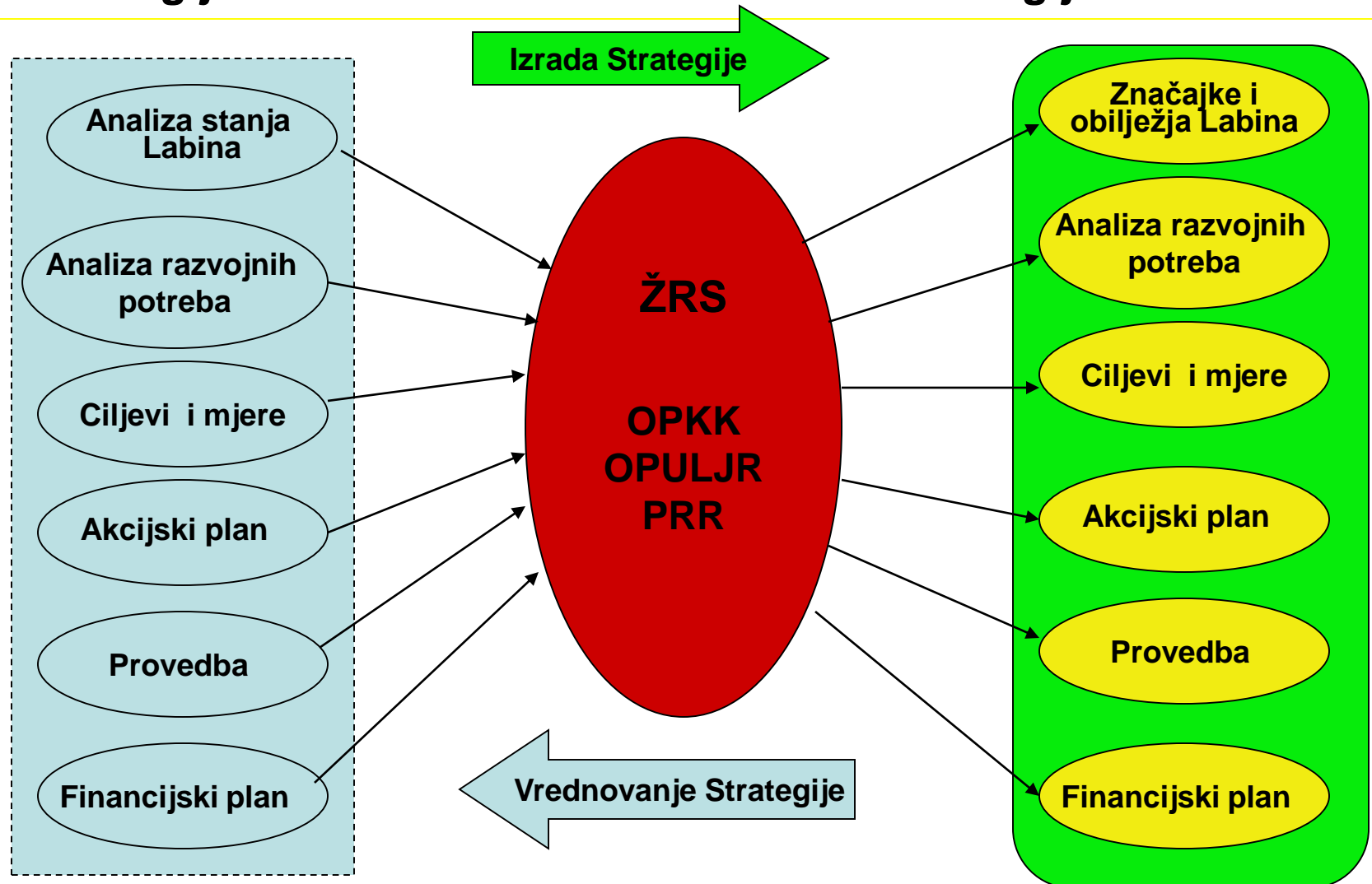
Vizija, strateški ciljevi, mjere, projekti

Proces izrade strategije

Sstrategije do 2014.

Strategija 2014.-2020.

Sadržaj analize stanja

1. Geoprometni položaj i zemljopisna, prirodna i kulturna obilježja
2. Stanovništvo i tržište rada
3. Zaštita okoliša i zaštite prirode
4. Komunalna infrastruktura
5. Prometna infrastruktura
6. Gospodarstvo
7. Istraživanje i razvoj, tehnološki razvoj
8. Glavni sektori (industrija, turizam, poljoprivreda i šumarstvo)
9. Ostali sektori, trgovina, graditeljstvo, rudarstvo
10. Društvene djelatnosti
11. Civilno društvo
12. Institucionalni okvir za upravljanje razvojem
13. Financijski izvori za projekte i za funkcioniranje Grada Labina
14. Rezultati provođenja drugih strategija i programa
15. Razvojni planovi, strateški programi, razvojni projekti
16. Druge aktivnosti koje su utjecale na razvoj Grada Labina
17. Međuregionalna i međunarodna suradnja

Sadržaj analize stanja –razrada (1)

1. GEOPROMETNI POLOŽAJ I ZEMLJOPISNA, PRIRODNA I KULTURNA OBILJEŽJA

- 1.1. Položaj, osnovne prostorne karakteristike
- 1.2. Osnovne geološke karakteristike, te karakteristike tla, vegetacije i faune
- 1.3. Klimatska obilježja
- 1.4. Kulturna baština
- 1.5. Prirodna baština, biološka i krajobrazna raznolikost

2. STANOVNIŠTVO I TRŽIŠTE RADA

- 2.1. Broj stanovnika
- 2.2. Dobna struktura
- 2.3. Obrazovna struktura
- 2.4. Zaposlenost i nezaposlenost

3. ZAŠTITA OKOLIŠA sustav zaštite okoliša i zaštite prirode

- 3.1. Praćenje stanja okoliša, informacijski sustav okoliša, planiranje zaštite okoliša
- 3.2. Vode
- 3.3. Zrak
- 3.4. Otpad
- 3.5. Buka
- 3.6. Zagađenje svjetlošću
- 3.8. Zaštićeni dijelovi prirode

4. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

- 4.1. Vodno gospodarstvo (vodoopskrbni i kanalizacijski sustavi)
- 4.2. Energetika
- 4.3. Otpad

Sadržaj analize stanja – razrada (2)

5. PROMETNA INFRASTRUKTURA

- 5.1. Zračni promet
- 5.2. Cestovni promet
- 5.3. Javni prijevoz

6. GOSPODARSTVO

- 6.1. Gospodarsko okruženje
- 6.2. Osnovni gospodarski pokazatelji
- 6.3. Strukturni pokazatelji gospodarstva
- 6.4. Malo i srednje poduzetništvo
- 6.5. Analiza poslovanja poduzetnika u razdoblju 2005. – 2009.
- 6.6. Ulaganja u fiksni kapital
- 6.7. Poslovno okruženje
- 6.8. Poduzetnička infrastruktura
- 6.9. Ulaganja

7. GLAVNI SEKTORI

- 7.1. Industrija
- 7.2. Turizam
- 7.3. Poljoprivreda i šumarstvo
- 7.4.. OSTALI SEKTORI, trgovina, graditeljstvo, rudarstvo

Sadržaj analize stanja –razrada (3)

8. DRUŠTVENE DJELATNOSTI

- 8.1. Obrazovanje
- 8.2. Zdravstvo i socijalna skrb
- 8.3. Kulturne djelatnosti
- 8.4. Sportske djelatnosti

9. CIVILNO DRUŠTVO

- 9.1. Struktura i aktivnosti
- 9.2. Uloga i doprinos razvoju

10. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM

- 10.1. Osnovne ustrojstvene jedinice
- 10.2. Ljudski potencijali za upravljanje
- 10.3. Koordinacija upravnih tijela
- 10.4. Razvojno planiranje, provedba i praćenje rezultata rada
- 10.5. Razvijenost (indeks razvijenosti)

Sadržaj analize stanja –razrada (4)

11. FINANCIJSKI IZVORI ZA RAZVOJNE PROJEKTE I ZA FUNKCIONIRANJE ŽUPANIJE

12. RAZVOJNI PLANOV I, STRATEŠKI PROGRAMI, RAZVOJNI PROJEKTI

13. MEĐUREGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA

13.1. Suradnja s drugim JLS

13.2. Međunarodna suradnja

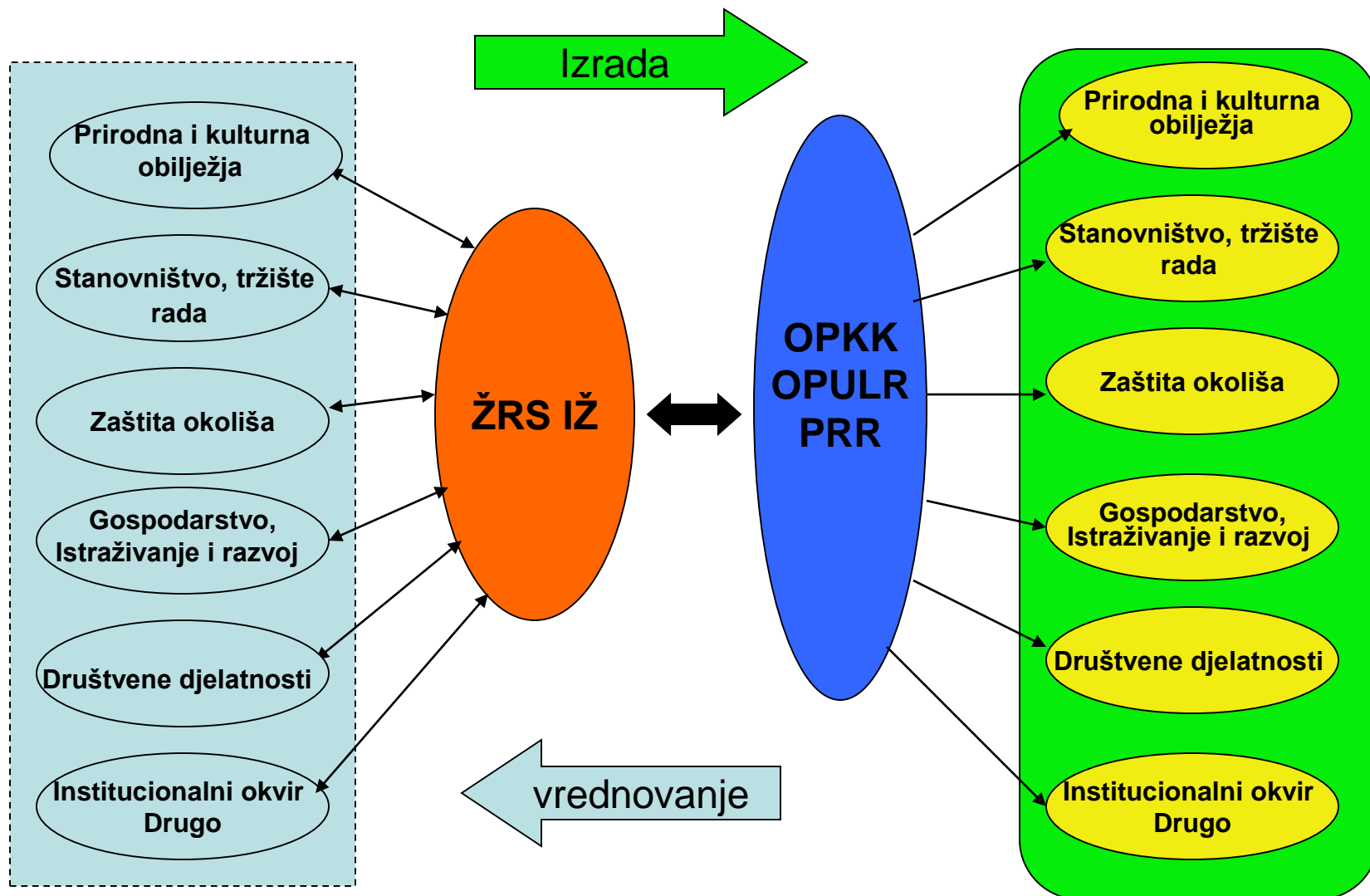
**14. DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SU UTJECALE NA RAZVOJ ŽUPANIJE, A NISU BILE
OBUHVAĆENE**

MJERAMA

Proces izrade analize/ocjene stanja

Strategija Labina do 2014.

Strategija Labina 2015.-2020.

Kako izraditi Strategiju – analiza stanja

- Cilj analize stanja je ocijeniti položaj Grada Labina u nizu ključnih područja te utvrditi **temeljne čimbenike razvoja za budućnost**
- Analiza je **ocjena sadašnjeg stanja za budućnost**, s orijentacijom na budućnost
- Analiza stanja **nije opisivanje situacije i povijesti** s velikim brojem podataka
- Kvaliteta analize ovisi o **kvaliteti podataka i pokazatelja** te o **kvaliteti interpretacije** prikupljenih podataka

Kako izraditi Strategiju - analiza stanja

- Osnovne značajke područja sa statističkim pokazateljima obrađenim u smjeru isticanja komparativnih i konkurentski prednosti cjelokupnog područja Grada Labina
- Utvrditi **resurse i potencijale** Grada Labina koji su bitni za razvoj i koji su sukladni ciljevima i mjerama ŽRS i OP-ijeva
- **Analiza se zasniva na činjenicama koje se mogu dokazati -**

Kako izraditi Strategiju - analiza stanja

U analizi sve značajke prikazati da imaju strukturu:

- **fakticitet** (činjenice, podaci, indikatori)
- **komentar** promjene
- **razvojni** problemi i potrebe

Koristiti u prikazu:

- **grafičke prikaze** za pokazatelje, umjesto velikih tablica koristiti grafove
- **karte za prikaze** resursa, infrastrukture, djelatnosti i dr., umjesto velikih opisa i detalja
- **sažetu interpretaciju** grafičkih prikaza i karata
- **komentar i ocjenu**, a ne inventar ili opis bez kvantitativne podloge

Kako izraditi Strategiju - analiza stanja

Umjesto opširnih opisa rabiti pokazatelje:

- Pokazatelji služe za **mjerenje društveno-gospodarske situacije, procesa**, na nekom području
- Pokazatelji služe za **pojednostavljenje opisa složene stvarnosti i promjena**
- Pokazatelji trebaju biti jednostavni, a istovremeno sadržajni **pokazatelji koji “govore”**

Kako izraditi Strategiju - analiza stanja

- Uzeti i pokazatelje koji **su već korišteni** u dokumentima Grada Labina, na nacionalnoj i županijskoj razini (OP –ijevi i ŽRS IŽ)
- Prepoznati **manji broj ključnih pokazatelja** te ih posebno istaknuti
- Pokazatelji u analizi su **osnova za definiranje pokazatelja uspješnosti provedbe ciljeva i mjera**
- Za svaki odabrani ključni indikator potrebno je ocijeniti **dinamiku apsolutnog i relativnog poboljšanja** ili pogoršanja u razdoblju od oko 5 godina
- Dati **usporedbu s županijskim i nacionalnim** prosjekom
- Za što veći broj ključnih indikatora treba **identificirati vezu s mjerama prethodne razvojne strategije**

Kako izraditi Strategiju - analiza stanja

- **Sažeti rezultati** analize olakšavaju definiranje ciljeva i prioriteta i mjera
- Na kraju svakog poglavlja kratko definirati zaključke kroz **prikaz problema i potreba razvoja**
- Zaključci trebaju olakšati SWOT analize te **definiranje ciljeva, prioriteta i mjera**

Kako izraditi Strategiju - analiza stanja

- izvori podatka i pokazatelja: državna, županijska i lokalna tijela, zavodi, agencije, znanstvene institucije i dr.
- sažeti rezultati analize olakšavaju definiranje ciljeva i prioriteta i mjera
- na kraju svakog poglavlja kratko **definirati zaključke u prikazu razvojnih problema i potreba**
- **zaključci trebaju olakšati SWOT analizu koja je osnova za definiranje ciljeva i mjera u Strategiji**

Razvojne potrebe

Razvojne potrebe utvrditi temeljem:

- **stvarnih resursa** koji su potkrijepljeni pokazateljima i komentarima
- **stvarnih potencijala** za razvoj koji su potkrijepljeni pokazateljima i komentarima
- **povezanosti s ciljevima i mjerama u ŽRS i OP-ijevima**
- **povezanosti s ciljevima i mjerama u lokalnim razvojnim dokumentima**

Razvojne potrebe utemeljene na fakticitetu, komentarima i ocjenama, osnova su definiranje strateških ciljeva, prioriteta i mjera

Ažuriranje i izrada priloga – zadaće

Ažuriranje i izrada priloga – zadaće

TEMA	IZVOĐAČ
1. GEOPROMETNI POLOŽAJ I ZEMLJOPISNA, PRIRODNA I KULTURNA OBILJEŽJA 1.1. Položaj, osnovne prostorne karakteristike 1.2. Osnovne geološke karakteristike, te karakteristike tla, vegetacije i faune 1.3. Klimatska obilježja 1.4. Kulturna baština 1.5. Prirodna baština, biološka i krajobrazna raznolikost	IRMO IRMO RS RS RS RS
2. STANOVNIŠTVO I TRŽIŠTE RADA 2.1. Broj stanovnika 2.2. Dobna struktura 2.3. Obrazovna struktura 2.4. Zaposlenost i nezaposlenost	IRMO IRMO IRMO IRMO
3. ZAŠTITA OKOLIŠA sustav zaštite okoliša i zaštite prirode 3.1. Praćenje stanja okoliša, informacijski sustav okoliša, planiranje zaštite okoliša 3.2. Vode 3.3. Zrak 3.4. Otpad 3.5. Buka 3.6. Zagađenje svjetlošću 2.7. Zaštićeni dijelovi prirode	RS RS RS RS RS RS RS

Ažuriranje i izrada priloga – zadaće

TEMA	IZVOĐAČ
7. GLAVNI SEKTORI 7.1. Industrija 7.2. Turizam 7.3. Poljoprivreda i šumarstvo 7.4. OSTALI SEKTORI, trgovina, graditeljstvo, rudarstvo	RS/IRMO RS/IRMO RS/IRMO RS/IRMO
8. DRUŠTVENE DJELATNOSTI 8.1. Obrazovanje 8.2. Znanost istraživanje 8.3. Zdravstvo i socijalna skrb 8.4. Kulturne djelatnosti 8.5. Sportske djelatnosti	RS RS RS RS RS
9. CIVILNO DRUŠTVO 9.1. Struktura i aktivnosti 9.2. Uloga i doprinos razvoju	RS RS

Ažuriranje i izrada priloga – zadaće

TEMA	IZVOĐAČ
10. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA UPRAVLJANJE RAZVOJEM 10.1. Osnovne ustrojstvene jedinice 10.2. Ljudski potencijali za upravljanje 10.3. Koordinacija upravnih tijela 10.4. Prostorno uređenje 10.5. Razvojno planiranje, provedba i praćenje rezultata rada 10.6. Razvijenost (indeks razvijenosti)	RS RS RS RS RS/IRMO IRMO
11. FINANCIJSKI IZVORI ZA RAZVOJNE PROJEKTE I ZA FUNKCIONIRANJE ŽUPANIJE	RS/IRMO
12. RAZVOJNI PLANOVI, STRATEŠKI PROGRAMI, RAZVOJNI PROJEKTI 13. MEĐUREGIONALNA I MEĐUNARODNA SURADNJA 13.1. Međužupanijska suradnja 13.2. Međunarodna suradnja 13. DRUGE AKTIVNOSTI KOJE SU UTJECALE NA RAZVOJ GRADA LABINA, A NISU BILE OBUHVAĆENE MJERAMA	RS/IRMO RS RS RS/IRMO

Plan rada

Plan rada

Radionica br.	Tema radionice	Datum
1.	<ul style="list-style-type: none"> • Uvod • Izrada analize stanja	2.6.2015.
2.	<ul style="list-style-type: none"> • Razmatranje analize stanja • Izrada SWOT analize	17.06.2015
3.	<ul style="list-style-type: none"> • Definiranje strateških ciljeva i podcijleva	30.06.2015
4.	<ul style="list-style-type: none"> • Definiranje mjera	
5.	Rasprava o nacrtu Strategije	15.07.2015
6.	Rezerva	

Hvala na pažnji !

Institut za razvoj i međunarodne odnose, Zagreb

Marijo Polić, konzultant

mario@irmo.hr

098 224 217